

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

11.december 2019.

UKA 2020/041

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Ilinniartitaaneq sorleq, assassornikkut atuagarsornikkullu Inuit Kulturitoqqarput pillugu ilinniartitsiviusinnaasutut piukkunnarnerullunilu ukkatarinnillu arnerusinnaanersoq pillugu Naalackersuisut misissueqqullugit peqquneqarnissaannik inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermittaaq ersarissarneqassaaq ilinniareernerup kingorna, ingerlariaqqiffiusumik ilinniaqqinnissamat, suliffissaqarnikkullu periarfissat suusinnaaneri, nunanik allanik suleqateqarnikkut periarfissat, aningaasatigullu kingunerisinnaasai, iluaqutissat ajoqutissallu, kiisalu ilinniagaqarfimmut pioreersumut ilinniartissap inissinneqarsinnaaneranut periarfissanut tunngasut ilanngullugit misissorneqassallutik. Misissuinerup inerneru kingusinnerpaamik UKA2021- mi Inatsisartunut agguanneqarsimassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Aappagu 2021-mi ukiut 300-it qaanngiussimalissapput palasip Hans Egedep ajoqersuiartorluni maanga nunatsinnut, Inuit nunaannut tikissimaneraninngaaniit. Ullumikkut avammut qiviarutta takusinnaavarput Hans Egedep suliassani minnerusumik annerusumilluunniit iluatsilluarsimagaa, sunniisimaneralu ersareqaaq sakkortoqaarlu; Inuusivut, ileqquvut, ilinniartitaanivut upperisavullu tamarmik qallunaat ileqquannik taarserneqarsimalersimapput sunnerneqarsimallutilluunniit. Uagut inuiaat aamma ileqqunut nutaanut tikilluaqqusimanerput puigornagu. Pisut pereersut akueralugit inuiaat ingerlariaqqinnerani inuusaasitsinni naleqartitavut ersarissartuarnissaat pingaartippara, soorluttaaq ilinniartitaanerup iluani. Imaanngitsoq ilinniarfeqarfiutigut sukku tamatigut qallunaatuinnaq ingerlanneqarmata, naamik, taamatulli oqarninni una piinnarpara, ullumikkut atuagarsornikkut, assassornikkullu ilinniartitaanerit amerlanerpaartaat qallunaat inooriaasiannit ileqquannillu aallaaveqarlutillu tunngaveqarmata.

Oqariartaaseqartoqarpoq imaattumik; Inuiaat siulimik inuusiannik, piusiannik, anersaavanillu ilitsoqqussaqaanngitsut, kingornussaqaanngitsullu, tassapput inuiaat inerissimassutsikkut, timikkut anersaakkullu piitsut sanngiitsullu.

Uangalu isumaqarpunga oqariartaaseq tamanna ilumoortoq;

Taamaattumik isumaqarpunga timikkut tarnikkullu sanngiitsuullutalu piitsussanngikkutta, taava suli annerungaartumik timikkut tarnikkullu immitsinnut pisuunngorsarlutalu nukittorsaqqittariaqalersugut; taamaaliussaguttalu aqqutissatta ilagilluinnarpaat tassalu, siulitta qanoq inuuseqarsimanerannut piuseqarsimanerannullu tunngasunik ilisimasaqarnerulernissarput pikkorinnerulernissarpullu.

Pikkorinnerulernerput, ilisimasaqarnerulernerpullu ilutigalugu, inerisimassutsikkut, tarnikkut timikkullu nukittulerulerlutalu peqqinnerulernissarput qularutigingilluinnarpara.

Tamannarpiarlu uppernarserusullugu qaqilertikkusullugulu, misissuisoqarnissaanik siunnersuuteqarpunga. Taamatut siunnersuuteqarpunga pissutigalugu, ilinniarfimmik taamaattumik pilersitsissagaluarutta kingunerisinnaasaanik ilaatigut makkuninga, paasinnikkusullungalu qulaajaatitserusukkama;

1. Aningaatigut inooqataanikkullu kingunerisinnaassai pillugit

2. Ilinniarfik, pilersinneqartussaq, immikkut ilinniarfittut pilersinneqarsinnaanersaq, imaluunniit, ilinniarfimmut arlaannut pioreersumut ilanngunneqarsinnaanersaq. Ilinniarfik ullumikkut pioreersaq sorleq, Inuit Kulturitoqaannik ilinniartsitsinermini ukkatarinninnerusinnaanersaq misissussallugu soorluuna pissusissamisussasaq

3. Ilinniarfik pilersinneqartussaq ilinniaqqinnissamut ingerlariaqqiffiusinnaassanersaq imaluunniit suliffittaarnissamut ingerlariaqqiffiusinnaalersinnaanersaq aammattaaq misissussallugu pissusissamisoorsorinarpoq.

Assersuutigalugu periarfissat ilaattut Knud Rasmussenip højskolia siunertarisannut tunngasumik ilinniarfinngortinneqarsinnaanersaq misissugassanut ilaasinnaavoq. Pissutigalugu illoqarfimmi tassani Kalaallisuuliornermik ilinniarfeqareerpoq. Sisimiut aamma qimmeqarfissuullunilu qimussertarfissuuvoq, ilinniarfillu sissamut qanittuunera pissutigalugu, qaanniornermik, qajartornermillu ilinniarfissatut piukkunnartorsuulluni.

Naluneqanngitsut ullutsinni meeqqat aturfianiit naammassinnngitsortartut amerlavallaarujussuarput, tamatumalu kingunerisaanik ilinniarfinnut ingerlaqqittartut ikippallaarujussuutarlutik. Tamatumalu uuma ilinniarfiup pilersinneqarumaartussap siunissaq ungasinnerusaq eqqarsaatigalugu pinaveersartissinnaaneraa misissuinerup aamma ersarissassavaa.

Misissuinerp inernerata uppernarsippagu Inuit kulturitoqaannit ilinniarnissaq pisariaqartoq ilinniarfiup qanoq suliarineqarsinnaanera eqqartorneqarsinnalissasaq qularnangilaq.

Misissuinermi ataani taaneqartut qanoq kulturitsinnik attasiinnarsinnaanitsinnik qulakkeerinneqataallutik ilinniartitsilluni sammisaqarnikkut aaqqissuunneqarsinnaanersut misissorneqarsinaasutut kaammattuutigaakka:

- *Qilaatersorneq: Kitaamiusut, Avanersuarmiusut, Tunumiusut, minnerunngitsumik Yupit/Alaskamiusullu amerlasuukkaarluni qilaatersuutigaluni qitinneq*
- *Qaanniorneq, qaannamik piniarneq umialiornerlu: Saaqqutit qaannap/umiallu atortui allat ilanngullugit qanorlu aamma atorineqarsinnaaneri pillugit ilinniarneq*
- *Qimusserneq, qimmilerineq qamusiornerlu.*
- *Inuit atisaannik amerimik atisaliorneq, kalaallisuut aamma ilanngullugit.*
- *Inuit tupiannik amerimik tupiliorneq, apummik illuikkiorneq, issunik ujaqqanillu qarmalinnik illuliorneq.*
- *Atuagarsorneq soorlu: Tuluttut, Qallunaatut, Matematik minnerunngitsumillu Inuit kulturerput, oqaluttuarisaanerpullu pillugu atuarneq ilinniarnarlu (Saaqqaq kultur - Independence I & II, Dorset Kultur aammalu Thule Kultur.*

Neriullunga siunnersuutiga ilassilluarneqarumaartoq.

Qujanaq

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Misissuineq allaffissornikkut ingerlatsinermi AC-mik ilinniarsimasup nalinganik, tassalu 500.000 kr.-nirik naleqqarumaartoq.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq